

กรณี : พายุลมฝนพัดป็นจันลัมทับลูกจ้างเสียชีวิต

๑. ข้อมูลสถานประกอบการ

๑.๑ ชื่อสถานประกอบการเกิดอุบัติเหตุ คือ บริษัท ก.

- สำนักงานใหญ่ ตั้งอยู่ อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี
- สำนักงานสาขาที่เกิดเหตุ ตั้งอยู่ อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ
- ลักษณะการประกอบกิจการ รับเหมาก่อสร้าง

๑.๒ มีจำนวนลูกจ้างทั้งหมด ๓๖๖ คน เป็นชาย ๒๒๕ คน เป็นหญิง ๑๔๑ คน

- ลูกจ้างต่างชาติ มี ไม่มี

๑.๓ กำหนดวันทำงานของลูกจ้าง ๖ วันต่อสัปดาห์ มีวันหยุดเป็นวันอาทิตย์ ๑ วัน เวลาทำงานปกติ เวลา ๐๘.๐๐ - ๑๗.๐๐ น. กำหนดเวลาพัก ๑ ชั่วโมง คือเวลา ๑๒.๐๐ น. - ๑๓.๐๐ น.

๑.๔ สถิติการประสบอันตรายจากการทำงานของลูกจ้าง (กรณีร้ายแรง) : -

๒. ข้อมูลทั่วไป/รายละเอียดและลำดับเหตุการณ์การเกิด อุบัติเหตุ

๒.๑ ข้อมูลทั่วไปและสภาพแวดล้อมของสถานที่เกิดอุบัติเหตุจากการทำงาน

บริษัท ก. ได้รับงานทำสัญญาก่อสร้างกับกรมทางหลวง และได้รับลูกจ้างที่เสียชีวิตทั้ง ๓ รายคือ นาย A อายุ ๔๒ ปี เข้าทำงานเป็นลูกจ้าง เมื่อวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๖ นาย B อายุ ๓๓ ปี เข้าทำงานเป็นลูกจ้าง เมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ และนาย C อายุ ๔๕ ปี เข้าทำงานเป็นลูกจ้าง เมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๖๖



รูปภาพที่ ๑ สถานที่เกิดเหตุ บริเวณที่พักคนงานของลูกจ้างของบริษัท ก.

๒.๒ รายละเอียด/ลำดับเหตุการณ์การเกิดอุบัติเหตุ

บริษัท ก. มีปั้นจั่นขาสูงชนิดเคลื่อนที่บนราง ขนาด ๑๕ ตัน ใช้สำหรับยกวัสดุก่อสร้างหรือรถบรรทุก เพื่อย้ายไปหน้างาน ซึ่งอยู่ใกล้กับที่งานของลูกจ้างของบริษัทฯ แต่ปั้นจั่นชำรุดเมื่อวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๖๗ จึงต้องหยุดการทำงาน และได้แจ้งกับลูกจ้างที่ทำงานในส่วนนั้นว่าปั้นจั่นฯ ชำรุดไม่สามารถใช้งานได้ ขณะเกิดเหตุ เมื่อวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๖๗ หลังเลิกงาน เวลา ๑๗.๐๐ น. ลูกจ้างที่เสียชีวิตทั้ง ๓ คน ได้เดินทางกลับที่พัก ซึ่งอยู่ใกล้กับจุดที่เกิดอุบัติเหตุ โดยระหว่างที่กำลังเก็บสัมภาระเข้าที่พักของพนักงาน ได้จอดรถอยู่ในพื้นที่ห้ามจอด และได้มีการนั่งพักที่ท้ายรถกระบะ (เป็นกระบะแบบมีหลังคา) นกระทั่งเวลา ๒๐.๕๐ น. ได้เกิดลมพายุฝนฟ้าคะนองทำให้ลูกจ้าง ทั้ง ๓ คน กลับเข้าที่พักไม่ทัน จึงต้องนั่งหลบพายุในรถจนถึงช่วงเวลา ๒๐.๕๔ น. ได้มีกระแสไฟฟ้ากระชากบ่อยครั้ง ทำให้ไฟฟ้าติดๆดับๆ อีกทั้งในระหว่างที่เกิดลมพายุได้มีลมกรรโชกแรงพัดตัวปั้นจั่นฯ ส่งผลให้ตัวของปั้นจั่นฯ เริ่มเคลื่อนที่ไปตามรางไปจนสุดราง และชนเข้ากับแผงกั้นก่อนที่จะเอียงล้มลงมาทับรถกระบะที่ลูกจ้างจอดหลบฝนอยู่ ทำให้ลูกจ้างเสียชีวิตในที่เกิดเหตุทั้ง ๓ คน



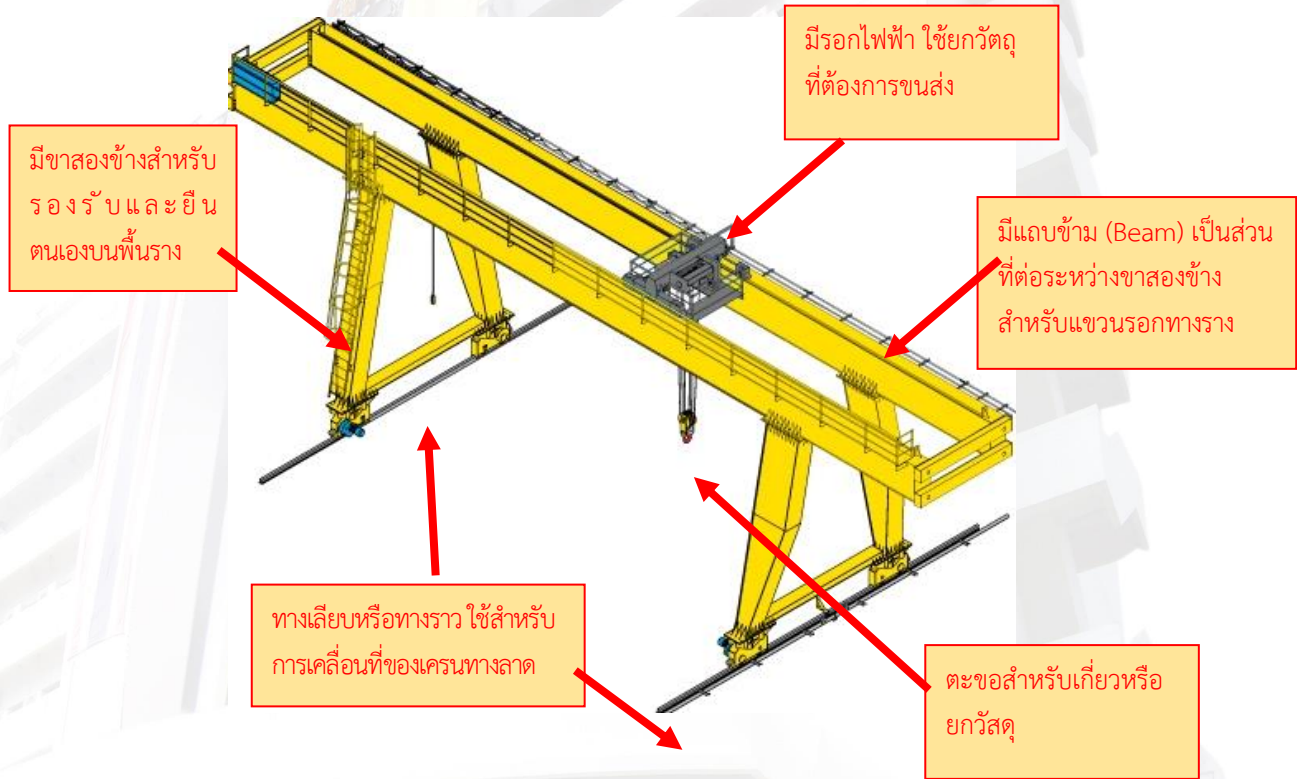
รูปภาพ ที่ ๒ ภาพการเข้าพื้นที่ของสมาคมกู้ภัยนทีธรรม จังหวัดบึงกาฬและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒.๓ ขั้นตอนการทำงานหรือลักษณะการใช้งานของปั้นจั่นขาสูงชนิดเคลื่อนที่บนราง หรือ แกนดีเครน (Gantry Cranes)

- ๒.๓.๑ มีขาสองข้างสำหรับรองรับและยืนตนเองบนพื้นหรือทางราง ในบางกรณีสามารถเคลื่อนที่ได้
- ๒.๓.๒ มีแถบข้าม (Beam) เป็นส่วนที่ต่อระหว่างขาสองข้าง สำหรับแขวนรถ
- ๒.๓.๓ มีรอกไฟฟ้า ใช้ยกและลดวัตถุที่ต้องการขนส่ง

๒.๓.๔ ทางเลียบบหรือทางราว ใช้สำหรับการเคลื่อนที่ของเครนทางลาด ช่วยในการขนส่งวัสดุในระยะยาว

Gantry Cranes เหมาะสมกับการใช้งานในสถานที่ที่ต้องการเครื่องมือยกที่มีพลังและสามารถยกของหนักได้ เช่น ท่าเรือ, โรงงาน, หรือสถานที่ก่อสร้างที่มีพื้นที่กว้างขวาง สิ่งสำคัญของ Gantry Crane สามารถยกสิ่งของหนักได้และย้ายไปยังสถานที่ต่างๆ ภายในพื้นที่ทำงาน



รูปภาพที่ ๓ ส่วนประกอบและการทำงานของปั้นจั่นขาสูงชนิดเคลื่อนที่บนราง หรือ Gantry Cranes แกนดีเครน

๒.๔ รายละเอียดการเกิดอุบัติเหตุ

วันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๖๗ เวลาประมาณ ๒๐.๕๔ น. บริเวณที่พักคนงานโครงการก่อสร้างสะพาน ข. เกิดเหตุปั้นจั่นขาสูงชนิดเคลื่อนที่บนราง (เครนสนามขาสูง/แกนดีเครน) ขนาด ๑๕ ตัน ที่ใช้สำหรับขนส่งวัสดุก่อสร้าง ล้มทับคนงานที่อยู่ในรถยนต์จำนวน ๓ คน ขณะเกิดเหตุลูกจ้างทั้ง ๓ ราย กำลังนั่งพูดคุยกันอยู่ในรถยนต์ที่จอดอยู่หน้าที่พักคนงาน และอยู่ในรัศมีของปั้นจั่นขาสูงชนิดเคลื่อนที่บนราง ประกอบกับช่วงเวลาดังกล่าวได้มีพายุลมฝนกรรโชกแรงทำให้แรงลมพัดปั้นจั่นขาสูงชนิดเคลื่อนที่บนราง (แรงลมทำให้ปั้นจั่นเคลื่อนที่บนรางอย่างรวดเร็วและได้กระแทกกับจุดกันกระแทก) ล้มลงไปที่รถยนต์ที่ลูกจ้างทั้ง ๓ คน นั่งหลบฝนอยู่ในรถทำให้เป็นเหตุให้ลูกจ้างเสียชีวิตในที่เกิดเหตุทันที ๓ ราย



รูปภาพที่ ๔ ปันจันขาสูงชนิดเคลื่อนที่บนราง หรือ แกนดีครอน (Gantry Cranes) ล้มทับรถที่ลูกจ้างหลบฝนอนอยู่ เสียชีวิต ๓ ราย



รูปภาพที่ ๕ สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดบึงกาฬ ลงพื้นที่สอบข้อเท็จจริง



ราวกันกั้นล้อยันจัน
ตกรางด้านข้าง



ที่กันกั้นล้อยางของ
บันจันตกลางด้านหน้า
และด้านหลัง

รูปภาพที่ ๕ จุดกันกั้นล้อยางของบันจันตกราง ซึ่งต้องมีด้านหน้าและด้านหลัง และมีราวกันด้านข้าง

๓. รายละเอียดการประสบนันตรายหรือความสูญเสียหรือหยุดการผลิตจากอุบัติเหตุ

๓.๑ จำนวนผู้เสียชีวิต ๓ คน

๓.๒ จำนวนผู้บาดเจ็บ - คน

๓.๓ จำนวนผู้ทุพพลภาพ - คน

๓.๔ ค่ารักษาพยาบาล -

๓.๕ การสูญเสียทรัพย์สินหรืออาคารสถานที่/เครื่องจักร บันจันขาสูงชนิดเคลื่อนที่บนราง ๑ ตัว และรถยนต์ ๑ คัน

๔. การวิเคราะห์ปัจจัย/สาเหตุการเกิดอุบัติเหตุ

๔.๑ ปัจจัยด้านคน/การกระทำที่ไม่ปลอดภัย

๔.๑.๑ ลูกจ้างเข้าไปอยู่ในเขตพื้นที่รัศมีของบันจันขาสูงชนิดเคลื่อนที่บนราง ที่สามารถล้มลงมาทับ แต่ขณะเกิดเหตุไม่อยู่ในช่วงที่ลูกจ้างปฏิบัติงาน

๔.๒ ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม/สภาพการณ์ที่ไม่ปลอดภัย

๔.๒.๑ บริเวณสถานที่ก่อสร้างขาดการจัดระเบียบเรื่องความปลอดภัย เช่น การกำหนดพื้นที่อันตราย

๔.๒.๒ กำหนดพื้นที่จอร์ดยนต์ของลูกจ้างให้ห่างจากรัศมีของบันจันขาสูงชนิดเคลื่อนที่บนราง

๔.๓ ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ

๔.๓.๑ เครื่องจักร (บันจันขาสูงชนิดเคลื่อนที่บนราง) มีสภาพชำรุด

๔.๓.๒ ไม่ทำการล๊อคบริเวณขาบันจันขาสูงชนิดเคลื่อนที่บนราง ประกอบกับมีพายุลมกรรโชก แร่งส่งผลให้ตัวเบรคของบันจันเคลื่อนที่ตามรางและชนเข้ากับแผงกั้นและล้มทับรถคนงาน

๔.๔ การบริหารจัดการ

๔.๔.๑ ไม่มีป้ายเตือน หรือจัดทำรั้ว คอกกั้น หรือเส้นแสดงเขตอันตราย ณ บริเวณที่ตั้งของเครื่องจักร ให้ลูกจ้างเห็นได้ชัดเจน และต้องดูแลไม่ให้ลูกจ้างซึ่งไม่เกี่ยวข้องเข้าไปในบริเวณดังกล่าว

๔.๔.๒ กรณีที่บันจันขาสูงชนิดเคลื่อนที่บนราง ชำรุดไม่สามารถใช้งานได้จะต้องมีโซ่ล๊อค หรืออุปกรณ์ที่ใช้ยึดป้องกันการเคลื่อนที่ของบันจัน เนื่องจากบันจันเป็นแบบเคลื่อนที่โดยใช้ราง

๕. ข้อเสนอแนะหรือมาตรการสำหรับการแก้ไขป้องกัน

จากสาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุในครั้งนี้ ในเบื้องต้นสามารถกำหนดมาตรการ แนวทางในการป้องกัน และควบคุมอันตรายได้ ดังต่อไปนี้

๕.๑ เสนอแนะให้มีวิศวกรเข้าตรวจสอบพื้นที่และทำการแก้ไขตัวเบรคที่ชำรุดของบันจันขาสูงชนิดเคลื่อนที่บนราง

๕.๒ เสนอแนะให้บริษัทจัดทำป้ายเตือน จัดทำรั้ว คอกกั้น หรือเส้นแสดงเขตอันตราย ณ บริเวณที่ตั้งของเครื่องจักรให้ลูกจ้างเห็นได้ชัดเจน และต้องดูแลไม่ให้ลูกจ้างซึ่งไม่เกี่ยวข้องเข้าไปในบริเวณดังกล่าว

๕.๓ ปีนจันที่ชำรุดไม่สามารถใช้งานได้จะต้องมีโซ่ล๊อค หรืออุปกรณ์ที่เขย็ดป้องกัน การเคลื่อนที่ของปีนจัน เนื่องจากปีนจันเป็นแบบเคลื่อนที่โดยใช้ราง

๕.๔ เสนอแนะจัดมีการซ่อมบำรุงในส่วนที่ชำรุด

๖. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับอุบัติเหตุ

๖.๑ พระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ.๒๕๕๔

มาตรา ๖ ให้นายจ้างมีหน้าที่จัดและดูแลสถานประกอบกิจการและลูกจ้างให้มีสภาพ การทำงาน และสภาพแวดล้อมในการทำงานที่ปลอดภัยและถูกสุขลักษณะ รวมทั้งส่งเสริมสนับสนุนการปฏิบัติงานของ ลูกจ้างมิให้ลูกจ้างได้รับอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย จิตใจ และสุขภาพอนามัย

ให้ลูกจ้างมีหน้าที่ให้ความร่วมมือกับนายจ้างในการดำเนินการและส่งเสริมด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน เพื่อให้เกิดความปลอดภัยแก่ลูกจ้างและสถานประกอบกิจการ

มาตรา ๑๗ ให้นายจ้างติดประกาศสัญลักษณ์เตือนอันตรายและเครื่องหมายเกี่ยวกับ ความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน รวมทั้งข้อความแสดงสิทธิและหน้าที่ของนายจ้างและลูกจ้างตามที่ อธิบดีประกาศกำหนด ในที่ที่เห็นได้ง่าย ณ สถานประกอบกิจการ

๖.๒ กฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานในการบริหาร จัดการ และดำเนินการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานเกี่ยวกับเครื่องจักร ปีนจัน และหม้อน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๔

ข้อ ๑๘ นายจ้างต้องจัดทำรั้ว คอกกั้น หรือเส้นแสดงเขตอันตราย ณ บริเวณที่ตั้งของเครื่องจักรให้ ลูกจ้าง เห็นได้ชัดเจน และต้องดูแลไม่ให้ลูกจ้างซึ่งไม่เกี่ยวข้องเข้าไปในบริเวณดังกล่าว

ข้อ ๕๖ ในการประกอบ การติดตั้ง การทดสอบ การใช้ การซ่อมแซม การบำรุงรักษาการตรวจสอบ การรื้อถอนปีนจันหรืออุปกรณ์อื่นของปีนจัน นายจ้างต้องปฏิบัติตามรายละเอียดคุณลักษณะและคู่มือการใช้งานที่ ผู้ผลิตกำหนดไว้ หากไม่มีรายละเอียดคุณลักษณะและคู่มือการใช้งานดังกล่าว นายจ้างต้องดำเนินการให้วิศวกร เป็นผู้จัดทำรายละเอียดคุณลักษณะและคู่มือการใช้งานเป็นหนังสือ และต้องมีสำเนาเอกสารดังกล่าวไว้ให้ พนักงานตรวจความปลอดภัยตรวจสอบได้

ข้อ ๕๗ นายจ้างต้องจัดให้มีการทดสอบการติดตั้งปีนจันเมื่อติดตั้งเสร็จตามรายละเอียดคุณลักษณะ และคู่มือการใช้งานตามข้อ ๕๖ ตามแบบที่อธิบดีประกาศกำหนด และต้องมีสำเนาเอกสารการทดสอบไว้ให้ พนักงานตรวจความปลอดภัยตรวจสอบได้

ข้อ ๖๖ นายจ้างต้องจัดทำเส้นแสดงเขตอันตราย เครื่องหมายแสดงเขตอันตราย หรือเครื่องกั้นเขต อันตรายในเส้นทางที่มีการใช้ปีนจันเคลื่อนย้ายสิ่งของ

๗. ผู้สอบสวนและวิเคราะห์อุบัติเหตุ

ศูนย์ความปลอดภัยในการทำงานเขต ๔ (อุดรธานี)

กองความปลอดภัยแรงงาน กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน